Anul al 58-lea
10 Pagini
EXEMPLARUL { În România 2 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.452/939
Nr. 164 Sâmbătă 21 Iunie 1941
10 Pagini

SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

După incheierea anului şcolar

Cum e şi firesc, incheierea anului şcolar a fost salutată de unii cu un sentiment de uşurare şi mulţumire, de alţii cu sentimente de amărăciune şi decepţie. Aceştia din urmă sunt studenţii sau elevii, care trebue să repete anul sau să pregătească mai bine în vacanţă materia ori materiile, la care au rămas corigenţi.

Precum se ştie, anul şcolar, care s'a incheiat, n'a fost un an normal sau — mai precis — n'a fost un an intreg, aşa cum este prevăzut în program. Cursurile şcoalelor au trebuit să fie întrerupte pentru o bună bucată de vreme din cauza stricăciunilor produse de cutremurul din Noembrie din anul trecut la localurile de şcoli. Această întrerupere a fost motivul principal, pentru care examenele obişnuite de fine de an au fost inlocuite prin „sinteze", adică, prin lucrări rezumate asupra ansamblului materiei.

Totuşi, n'au lipsit nici examenele, aşa cum tineretul de pe băncile şcoalei dădea mai inainte. Au fost examenele de admitere la liceu ale elevilor care au terminat cursul primar de patru clase. Au fost examenele numite de „capacitate" ale elevilor de liceu, care urmează să treacă în cursul superior, adică în clasa a cincea. Şi au mai fost vechile, clasicele şi mult temutele examene de bacalaureat, fără să mai pomenim de examenele de fine de an sau de licenţă şi doctorat ale studenţilor universitari.

Insă este neindoios că examenele, cărora li se dă o importanţă mai mare, fiind socotite ca un criteriu de judecată a gradului de pregătire a elevilor în cei opt ani de liceu, sunt examenele de bacalaureat.

In toţi anii rezultatele lor se publică în cifre, din care se vede proporţia între candidaţii reuşiţi şi candidaţii căzuţi, iar din examinarea acestor cifre se trag de unii concluzii asupra nivelului mai inalt sau mai scăzut al şcoalei secundare şi se stârneşte din nou vechea şi iritanta discuţie, dacă, atunci când proporţia celor căzuţi este mărişoară, vinovată de această stare de lucruri e mai mult şcoala sau familia.

După judecata noastră, criteriul, dela care se pleacă, nu este chiar aşa de intemeiat, deci nici concluziile, care se trag, nu pot fi considerate ca adevăruri stabilite. Dacă, de pildă, în anul acesta proporţia candidaţilor căzuţi la examenul de bacalaureat s'ar dovedi că este mai mică decât proporţia celor căzuţi anul trecut, această simplă alăturare de cifre nu constitue un element hotăritor, care să autorize concluzia cum că în anul acesta s'ar fi muncit la şcoală mai puţin decât în anul trecut.

Reuşita sau nereuşita la examenul de bacalaureat, ca şi la orice alte examene, depind deseori de elemente şi imprejurări, care nu pot fi socotite ca o indicaţie sigură despre gradul de pregătire sau de lipsă de pregătire a candidatului. Aşa, uneori tinerilor chemaţi în faţa unei comisii de examinare li se pun intrebări, la care nu ştiu dacă ar putea răspunde şi persoane cu diplome de inalte studii.

Iată două, trei cazuri concrete dela examenele din luna aceasta.

Unui elev de liceu, care terminase clasa a patra şi avusese note foarte bune în toţi anii, i s'a dat la examenul de capacitate la geografia României o notă mică, deoarece, după ce, la intrebarea pusă, a răspuns că linia ferată Bucureşti-Huşi este linie principală până la Crasna şi că devine linie secundară pe distanţa Crasna-Huşi, n'a ştiut să dea „şi alte amănunte", fără ca profesorul să-i explice despre ce fel de amănunte putea fi vorba. Trebuia oare ca elevul să inşire numele staţiilor, haltelor? Acest elev nu dădea examen pentru un loc de şef de gară.

Tot la examenul de capacitate pentru a fi inscrisă în clasa a cincea de liceu, i s'a pus notă mică, iarăşi, pentrucă n'a ştiut să dea „amănunte" despre modul cum fusese primit Cuza-Vodă, când s'a dus în vizită la Constantinopol, la sultan, pe când un candidat la examenul de bacalaureat a fost socotit că nu se pregătise în deajuns pentrucă... n'a ştiut unde se găseşte „Manufactura de tutun".

Abstracţie făcând de aceste aspecte, cel puţin curioase, ale examenelor, adevărul ce se desprinde la sfârşitul fiecărui an şcolar este nevoia de o revizuire a programelor de invăţământ, în sensul de a se realiza dictonul latin „non multa, sed multum". Mai puţine materii, dar ceea ce se predă, să se inveţe bine şi cu temeiu.

Se mai desprinde adevărul că pregătirea tineretului şcolar este de cele mai multe ori în funcţiune de pregătirea, de felul, de ceeace numim „focul sacru" al profesorului. Şi la şcoală, ca peste tot, omul sfinţeşte locul.

SITUAŢIA MILITARĂ ŞI INTERNAŢIONALĂ

Luptele din Siria. — Războiul aerian şi al minelor

de R. SEISANU

Generalul Wilson, comandantul forţelor britanice din Siria, a dat un ultimatum autorităţilor franceze din Damasc, prin care a cerut predarea oraşului în termen de 24 ore; în caz contrar el va fi bombardat şi atacat. Cum termenul ultimatum-ului a expirat Joi dimineaţa, fără ca generalul Dentz, inaltul comisar din Siria şi comandantul armatei franceze, să fi dat răspunsul satisfăcător, trupele aliate britanice şi franceze „gaulliste" au dezlănţuit atacuri puternice între nord de Kissue şi sud de Damasc. In această regiune luptele continuă.

In sectorul central au fost recucerite de forţele britanice localităţile ocupate zilele trecute de trupele franceze din Siria, afară de Merjayum, care este aproape inconjurat. Coloana australiană inaintează de-alungul coastei Mediteranei în direcţia Beirut. Eri, un vas de război francez a bombardat trupele australiene ce erau concentrate la sud de Saida (Sidon); iar aviaţia britanică a atacat instalaţiile portuare din Beirut şi un vas mare de transport francez.

In regiunea Djebel Drus de la sud şi în deşertul dela vest luptele sunt în curs.

Masivul muntos Djebel Drus situat în zona frontierei de sud a Siriei domină regiunea cu acelaş nume, deşertul din apropiere şi platoul sinistru acoperit de lavă dela nord.

Din cauza poziţiei sale strategice de primul ordin el este considerat a fi „cheia" Damascului şi grănicerul ce pă-

(Continuare în pag. 2-a)

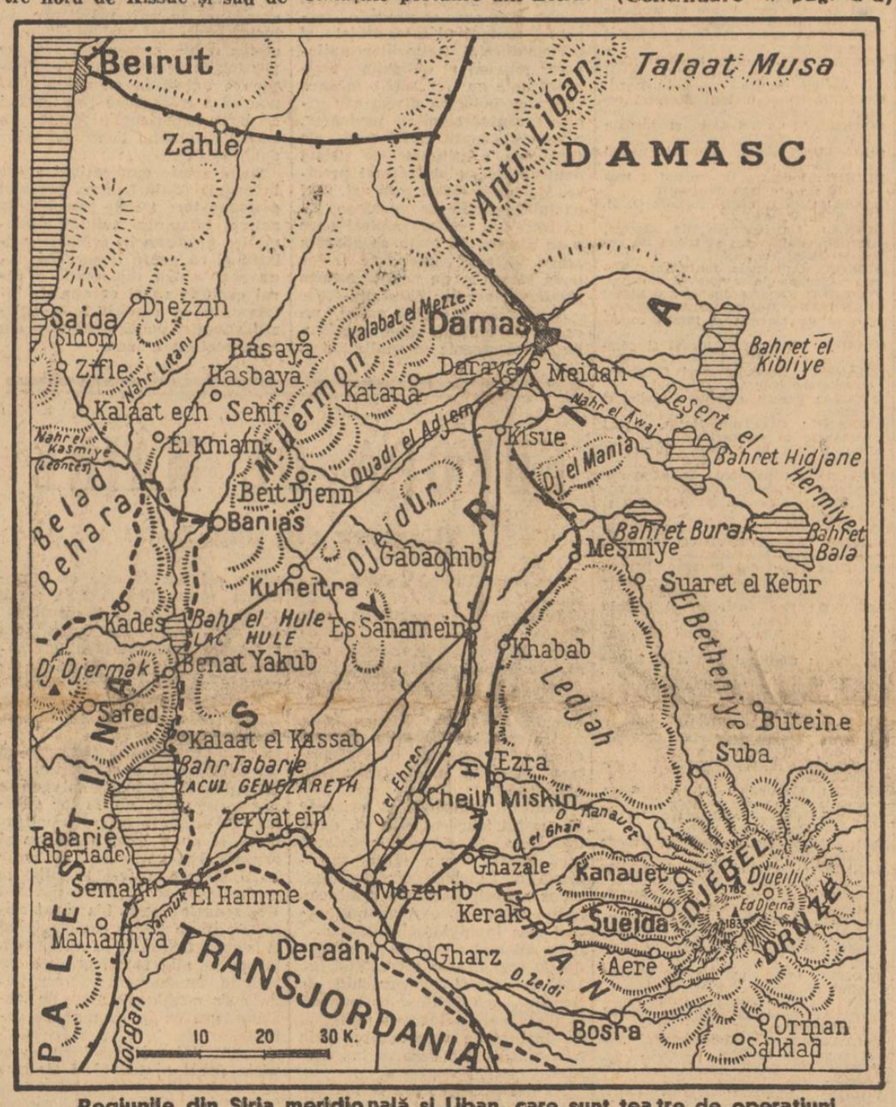

Regiunile din Siria meridională şi Liban, care sunt teatre de operaţiuni

IN SIRIA

Generalul Dentz, comandantul suprem al trupelor franceze, inspectează o secţiune a cavaleriei curde

Tratatul de amiciţie germano-turc

Acţiunea diplomatică germană a inscris la activul ei un nou fapt pozitiv: pactul de amiciţie cu Turcia semnat Miercuri seara la Ankara.

Dela inceputul războiului în curs, raporturile germano-turce s'au menţinut corecte.

Activitatea d-lui von Papen, ambasadorul Germaniei la Ankara, a fost atentă, vigilentă şi permanent amicală. Trebue recunoscut însă că şi atitudinea guvernului turc nu s'a abătut de pe linia corectitudinei şi a lealităţei, subliniind prin toate declaraţiile sale dorinţa Turciei de a se menţine în afara războiului şi de a contribui la menţinerea păcei în regiunea balcanică. Această intenţie pacifică a căpătat o expresiune practică puţin timp inainte de acţiunea Germaniei în Balcani, prin tratatul de amiciţie şi neagresiune incheiat cu Bulgaria. Contribuţia acestui act diplomatic la limpezirea atmosferei balcanice, în ajunul unei acţiuni cu caracter hotăritor în această regiune, nu poate fi tăgăduită.

Turcia a fost aliata Germaniei în timpul războiului mondial. După acest război ea a trecut prin multe vicisitudini până ce, prin propriile ei forţe şi graţie geniului şi energiei lui Ataturk care a ştiut să trezească în masele populare o conştiinţă naţională, şi-a recucerit o situaţie de stabilitate organizând statul pe principiile noui ale naţionalismului constructiv.

Politica externă a noului stat turc a urmărit stabilirea unor raporturi cordiale cu toate puterile şi în deosebi cu vecinii lui. Diferitele tratate bilaterale incheiate de noua Turcie precum şi participarea ei la diferite alte pacte internaţionale au fost inspirate de această permanentă dorinţă de a contribui la menţinerea păcei şi de a feri ţara, în plină prefacere, de flagelul războiului.

Legăturile Turciei cu Marea Britanie, accentuate dela izbucnirea războiului actual, n'au indepărtat-o totuşi dela linia ce şi-o impusese de a rămâne în limitele stricte ale obligaţiunilor ei contractuale, fără a face nimic care să arunce asupra relaţiilor ei cu Germania şi cu Italia umbra unor bănueli ce ar putea părea intemeiate. Fireşte, nu se poate tăgădui, lucrul n'a fost uşor. Dar, abilitatea cu care a procedat guvernul turc sub directa inspiraţie a urmaşului lui Ataturk, preşedintele Ismet Inonu, a izbutit să menţie echilibrul necesar şi care a căpătat, în ultimul timp, prin desfăşurarea evenimentelor, chiar un caracter imperat...

Incheierea noului pact germano-turc este şi el rezultatul „fericit" al acestei politici de echilibru care de altfel reese şi din textul aliniatului final al art. I al pactului care prevede că acordul se inchee „sub rezerva respectării angajamentelor actuale ale celor două ţări".

Se mai poate observa şi faptul că, probabil, tot interesul menţinerei acestui echilibru a determinat Turcia să prefere incheerea separată a unui acord „de incredere mutuală şi de amiciţie sinceră" cu Germania — cu care

(Continuare în pag. 2-a)

CUM S'A AJUNS LA INCHEIEREA PACTULUI GERMANO-TURC

Cercurile oficiale din Berlin subliniază importanţa deosebită a acestui eveniment

Prin telefon dela corespondentul nostru

Berlin, 19 Iunie

In timp ce aseară nu se putea obţine o părere oficială germană asupra pactului cu Turcia, azi avem o avalanşă de comentarii oficiale, cari subliniază, în mod unanim, importanţa deosebită a acestui eveniment.

Din punct de vedere economic, se aminteşte că Germania a avut pe vremuri o participaţie mare la importul şi exportul Turciei, care se cifra la 48 respectiv 44% din importul şi exportul total Turciei. Legăturile economice, ce se completau admirabil intre cele două state, au fost aproape complet distruse în anul 1940, în urma incheierii pactului turco-britanic. Volumul comercial turcesc a inceput de atunci să scadă mult.

S'a constatat că Anglia nu era în stare să-şi indeplinească obligaţiile.

Anglia avea lipsă de vapoare, iar pe de altă parte n'a avut putinţa să se adapteze la necesităţile speciale ale Turciei, a cărei industrie fusese infiinţată cu ajutorul german.

De oarece o parte a acestei industrii era incă necompletă, s'a ajuns în vara anului 1940 la o convenţie de furnituri între Germania şi Turcia, care s'a cifrat la 42 milioane mărci. Incercarea Statelor Unite de a inlocui lipsa de capacitate a Angliei în a furniza mărfuri Turciei a eşuat, astfel că Turcia s'a pomenit incurând cu o balanţă comercială pasivă.

❖

Lăsând la o parte importanţa economică a pactului turco-german, la Berlin tot interesul se indreaptă şi spre partea politică a acestui eveniment.

Astfel se arată că politica dintre Germania şi Turcia a revenit la echilibrul natural. Este foarte importantă constatarea că baza acestui pact o formează scrisoarea Fuehrerului trimeasă preşedintelui republicii turceşti inaintea izbucnirii războiului din Balcani. Acest fapt este foarte important, de oarece reiese din el că pactul turco-german nu este rezultatul nouei situaţii din sud-estul european sau, eventual, al unei presiuni germane, ci din contră rezultatul unor consideraţii principale. Tocmai fiindcă pactul n'a rezultat din consideraţiuni politice momentane, el va fi eficace şi de lungă durată.

❖

La Berlin există convingerea că politica britanică nu-şi va reveni prea repede de pe urma surprizei neplăcute avute la aflarea ştirei despre incheierea pactului turco-german. Secretul diplomatic a fost păzit la Ankara extrem de bine în cazul de faţă.

Italia cere Americii să recheme pe funcţionarii consulatelor sale

Roma, 19 (Rador). — Ministrul afacerilor străine al Italiei a remis Joi, la ambasada Statelor Unite, o notă prin care, semnalând că atitudinea şi activitatea birourilor consulare americane din Italia a prilejuit serioase observaţii, anunţă că guvernul italian cere guvernului Statelor Unite să recheme pe funcţionarii consulatelor americane şi să inchidă până la data de 15 Iulie birourile consulare din Regatul Italiei, din teritoriile supuse suveranităţii italiene şi din teritoriile ocupate de trupele italiene.

Guvernul italian îşi rezervă dreptul de a inchide şi birourile lui „American Express Company" din Italia.

INĂSPRIREA SANCŢIUNILOR IMPOTRIVA CONTRAVENIENŢILOR LA CAMUFLAREA LUMINILOR

ORGANELE DE CONTROL AU CONSTATAT NEGLIJENŢĂ ŞI DEZINTERESARE DIN PARTEA POPULAŢIEI CAPITALEI

DOUĂ COMUNICATE OFICIALE

Se aduce la cunoştinţa populaţiei Capitalei, că la controlul făcut în noaptea de 18-19 Iunie asupra felului cum sunt camuflate luminile, s'a constatat multă neglijenţă şi dezinteresare din partea locatarilor, patronilor de magazine, directorilor de instituţii şi intreprinderi industriale.

Datorită acestui fapt, populaţia Capitalei va avea mult de suferit în caz de atacuri aeriene.

Cetăţeni ai Capitalei, ajutaţi autorităţile în controlul ce-l fac în vederea realizării un camuflaj total al Capitalei, fiindcă este spre binele vostru.

*

Cu toate că exerciţiile de ascunderea completă a luminilor interioare din locuinţe, localuri publice, instituţii şi intreprinderi, precum şi camuflarea farurilor pe tot cuprinsul Municipiului Bucureşti şi comunelor suburbane, durează dela 16 Iunie 1941, fără intrerupere şi cu toate sfaturile publicate prin Radio şi presă, se constată că nu toţi cei vizaţi au luat măsurile prevăzute în Ordonanţa Comandamentului Militar al Capitalei Nr. 11 din 18 Februarie 1941.

In consecinţă se face cunoscut că dispoziţiunea prevăzută în suscitata ordonanţă, anume că trimiterea în judecată a contravenienţilor se va face după un prim avertisment scris, se revocă, aşa incât organele poliţieneşti, militare şi ordinare vor incheia procesele verbale constatatoare, înaintându-le direct tribunalului militar, fără a mai adresa avertisment scris.

Se reaminteşte de asemenea că sancţiunile ce se aplică sunt: pedeapsa cu inchisoare dela 6 luni la 2 ani şi amendă dela 5000 la 50.000 lei.

Prezentul comunicat inlocueşte avertismentul scris prevăzut de Ordonanţa Nr. 11.

RĂZBOIUL AFRICAN

Trupe în tranşeele săpate în nisipul pustiului

PUTERNIC CUTREMUR IN IRAN

Iena, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei „DNB" transmite următoarele:

Seismografele institutului german din Iena au inregistrat Miercuri, la ora 13,15 minute, 2 secunde, un grav cutremur de pământ al cărui epicentru trebue să fie la mai mult de 3.500 kilometri.

Focarul cutremurului trebue să fie în Asia, probabil în colţul de Nord-Est al Iranului, la Sud de Marea Caspică.

EUROPA DE MÂINE

II

Statul european care mai ales a făcut greutăţi organizării unei securităţi colective a fost Marea Britanie.

Politica ei imperială, multiplele ei obligaţiuni care decurgeau din această politică, tendinţa ei de a nu-şi asuma o răspundere de fapt şi de a rămâne, faţă de Europa, de care nu se simţea legată decât geograficeşte, un permanent arbitru, au situat Anglia într'o poziţie izolată, având ca urmare, în probleme pur europene, o atitudine de opunere la un plan de ansamblu fie pe terenul securităţei, fie pe acel economic.

Singurele răspunderi pe cari Marea Britanie a voit să şi le ia, după războiul mondial, au fost cele privitoare la frontiera Europei occidentale şi prevăzute în pactul anglo-franco-belgian. Această contribuţie britanică la securitatea unei părţi europene, n'a putut insă inlesni o conciliaţiune europeană fiindcă pactul anglo-franco-belgian a creiat impresiunea, în opinia publică germană, a unui instrument indreptat contra Germaniei. Aceasta a determinat probabil incercările Germaniei de a avea raporturi directe cu Franţa, incercări făcute la 1922 prin memorandumul cancelarului Cuno, respins de guvernul Poincaré şi la 1923 prin oferta de a incheia direct cu Franţa un pact pentru lichidarea pe cale pacinică a oricărui diferend.

A survenit atunci, în Octombrie 1924, faimosul protocol dela Geneva care urmărea determinarea precisă a obligaţiunilor membrilor Societăţii Naţiunilor cu scopul de a mări astfel securitatea diferitelor state prin promisiuni formale de asistenţă în caz de agresiune.

Deşi din primul moment, protocolul a fost acceptat de marea majoritate a membrilor Societăţii Naţiunilor, Marea Britanie s'a ridicat contra lui după ce tot ea, în 1923, refuzase să adere la proectul de asistenţă mutuală.

Printre motivele invocate de Sir Austen Chamberlain era şi acela că guvernul britanic nu-şi putea lua sarcina de a da garanţii pentru menţinerea păcii în regiunile din Europa Orientală.

Oricât de ciudată ar părea influenţa pe care Anglia o exercita totuşi la Geneva, care trăia în cadrul statutar al securităţei colective, graţie acestei influenţe, protocolul dela Geneva a respins prima incercare de realizare a securităţii colective.

Este inutil să reamintim acel tot istoricul negocierilor cari au dus apoi la incheerea pactului dela Locarno. Subliniem insă că el a pornit, de fapt, din iniţiativă germană. Mai notăm incă observaţia că şi de data aceasta, ansamblul actelor care au fost semnate la Locarno au inlăturat, prin diferenţierea ce s'a făcut între procedura de garantare a securităţei occidentale şi aceea a Europei orientale, faimoasa idee a securităţei colective.

Intr'adevăr, şi cu acest prilej al negocierilor pactului dela Locarno, Marea Britanie a refuzat să-şi asume vre-o garanţie directă a unei alte frontiere europene decât aceea occidentală — adică aceiaşi obiecţiune ca şi cu ocazia Protocolului dela Geneva.

Pactul Briand—Kellog a fost fireşte o interesantă şi lăudabilă manifestare morală, dar el n'a exprimat decât un deziderat, oricât de precisă este formula hotărârei de renunţare la război. Faptul că pactul nu prevedea nici un fel de sancţiune i-a diminuat orice valoare practică.

Am arătat acum câteva zile insuccesul sforţărilor pornite din iniţiativa Franţei pentru consti-

(Continuare în pag. 2-a)